

Dr. Dimitrij Rupel
Ljubljana

Razpisna komisija
Programskega sveta RTV Slovenija
Kolodvorska ulica 2
1000 Ljubljana

17. marca 2014

Zadeva: vloga
»Za razpis za mesto
generalnega direktorja RTV Slovenija«

Spoštovani člani Razpisne komisije!

Spoštovani predsednik Programskega sveta RTV Slovenija dr. Mitja Štular!

Spoštovani člani Programskega sveta: mag. Andrej Aplenc, Ciril Baškovič, Igor E. Bergant, Elizabeta Bernjak, Alojz Bogataj, Nataša Bolčina Žgavec, Danica Cmrečnjak, Nikola Damjanić, mag. Geza Erniša, dr. Janez Gril, Metka Hojnik Verdev, Jedrt Jež Furlan, Miha Klun, Slavko Kmetič, akademik Janko Kos, Igor Kuralt, Žiga Kušar, Sašo Lap, dr. Jernej Letnar Černič, mag. Milan Lovrenčič, dr. Leon Oblak, Jože Osterman, Brankica Petkovič, Jelka Stergel, Matjaž Sterže, Maurizio Tremul, Božidar Zorko, Branko Žnidarič!

Podpisani *Dimitrij Rupel*, doktor socioloških znanosti in profesor sociologije kulture, se priglašam na razpis za mesto generalnega direktorja RTV Slovenija, ki ste ga objavili 26. februarja 2014. Iz prilog, posebej iz priloženega življenjepisa, je razvidno, da vse predpisane pogoje izpolnujem. Ob tem pa vam želim tudi na kratko pojasniti, kaj me je še posebej spodbudilo k temu, da se priglašam na omenjeni razpis.

Danes doživljamo zgodovino, družbene razmere, mednarodno okolje... in merimo svoje možnosti v prihodnosti predvsem s pomočjo medijev, največ elektronskih. Menim, da si poslušalci, gledalci in bralci oddaj oz. sporočil, ki jih objavlja RTV Slovenija, po 24 letih oz. četrto stoletja samostojne države, v nemirnem času, ki ne prizanaša niti Slovincem niti drugim Evropejcem, zaslužijo radijsko-televizijski servis, ki bo - še bolj kot doslej - moderen, mednarodno primerljiv in še posebej spoštljiv do slovenskih nacionalnih vrednot. Predvsem si želim, da bi bil program RTV Slovenija bolj uravnovešen in da mu ne bi mogli očitati ideološke pristranosti. Predvsem si želim, da bi RTV Slovenija postala ena najbolj uglednih in skrbno urejenih ustanov v državi. Kako je mogoče to doseči, piše v priloženem »Programu dela z vizijo razvoja RTV Slovenija«.

Z vodenjem in urejanjem medijev sem se ukvarjal že v študentskih letih: bil sem urednik *Tribune* in *Problemov*. Kasneje sem urejal *Novo revijo* in zbirko *Znamenja*, postal sourednik prestižne madžarske revije *Hungarian Review*, sodelavec slovenskih in jugoslovanskih časnikov in revij; ves čas pa sem pisal in objavljajal leposlovne, esejistične in strokovne knjige. Slovenska televizija je predvajala več mojih televizijskih iger, med drugimi tudi igro *Manj strašna noč* (1981), slovenski radio je predvajal nekaj mojih radijskih iger. V zadnjih letih sem objavil več knjig s področja mednarodnih odnosov in postavljanja slovenske države. Naslov moje najnovejše knjige je *Negotova pot 176. članice OZN* (Ljubljana, 2013).

Pri tem želim poudariti, da sem se zaradi svojih akademskih kvalifikacij, zaradi svojega književnega in znanstvenega opusa, zaradi svoje vloge pri postavljanju slovenske države in ne nazadnje zaradi svojih izkušenj na področju uveljavljanja Slovenije v mednarodnih odnosih navzel širših pogledov in kolikor je mogoče strpnega upoštevanja stališč, tudi če so drugačna od mojih. Svoj afirmativni odnos do vključevanja glede na sposobnosti in svoj kritični odnos do izključevanja na politični oz. strankarski podlagi sem dokazal v času, ko sem bil - vsega skupaj - deset let slovenski minister za zunanje zadeve. Kakršnokoli »prikrivanje« mojeg članstva v Slovenski demokratični stranki, ki danes nadaljuje tradicijo tiste nekdanje Slovenske demokratične zveze, ki sem jo ustanovil leta 1989, bi bilo nespametno in neokusno, zagotavljam pa vam seveda, da zavoljo svoje kandidature iz stranke, katere član sem, ne nameravam izstopiti. Ob tem pa moram seveda izrecno poudariti, da nisem funkcionar ne te ne katerekoli druge stranke. Mimogrede: nimam niti lastniških deležev niti trajnih pogodbenih stikov s pravnimi osebami, ki so poslovno povezane z RTV Slovenija.

RTV Slovenija v tem času potrebuje energično, a hkrati zelo občutljivo vodenje, predvsem pa mora biti avtentična odslikava najširšega možnega dogajanskega spektra v naši državi. Še posebej s tega vidika je jasno, da funkcija generalnega direktorja, kot si jo predstavljam, v današnjem času ne obeta slave ali osebne koristi, ampak je izziv, ki terja zbranost in izkušnje. Če se boste odločili zame, bo RTV Slovenija imela na voljo oboje.

S spoštovanjem!

(Dr. Dimitrij Rupel)

PROGRAM DELA, VIZIJA RAZVOJA RTV SLOVENIJA

(Odličen, nazorsko uravnovešen, mednarodno primerljiv program; gospodarnost, pregledno poslovanje, upoštevanje pričakovanj gledalcev)

Dr. Dimitrij Rupel

1. ***Formalno izhodišče tukajšnjega programa oz. vizije razvoja*** je *Zakon o Radioteleviziji Slovenija*, ki relativno izčrpno predstavlja položaj, dejavnost, upravljanje in financiranje slovenskega javnega radijskega in televizijskega sistema. Tega gradiva ni treba ponavljati ali navajati. Enako velja za določbe *Statuta javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija*. V zvezi s pooblastili in nalogami generalnega direktorja je najbolj pomembno troje: da »organizira in vodi RTV Slovenija«, da odgovarja za »poslovno in programsko vodenje zavoda« in da mora »pri svojem delu upoštevati načela javnosti, pluralnosti in neodvisnosti«.
2. ***Tukajšnje besedilo se najprej osredotoča na programska vprašanja***, vendar moram dodati, da je - glede na gospodarske razmere v državi - potrebno pretehtati tudi vprašanja, ki so povezana s *poslovanjem* in *organizacijo* zavoda. Zaradi bremen in prtljage iz (samoupravne) preteklosti je RTV Slovenija pretirano razčlenjen in zapleten sistem. Potrebna bi bila njegova *poenostavitev* v smeri večje preglednosti, zmanjšanja števila organizacijskih in produkcijskih skupin, oddelkov in enot. *Z morebitno racionalizacijo bi bilo mogoče pridobiti sredstva*, ki so potrebna za uresničevanje temeljnih nalog javne službe. Posebno pozornost bo treba posvetiti t.i. komercialnemu delu dejavnosti, saj se prihodki iz tega naslova zmanjšujejo. *Med temeljnimi nalogami javne službe kaže poudariti pomen radijskega dela sistema*, ki zbuja vtis zapostavljenosti. Sicer tu ocenjujem le izbrane in posamezne normativne in praktične rešitve, predvsem pa izzive zaradi novih nacionalnih, kulturnih socialnih, strokovnih in tehnoloških pojavov na področju medijev; zaradi *mednarodnih zgledov in meril*.
3. ***Vrednotno in vsebinsko izhodišče tega programa*** je prepričanje, da lahko slovenska RTV postane odličen in najboljši radijski oz. televizijski sistem v državi; da lahko postane referenčni sistem, na katerega se je mogoče sklicevati zaradi njegove kakovosti, zanesljivosti, objektivnosti in reprezentativnosti... To ne pomeni, da bi se odpovedali poslušnosti in gledanosti. Potrebne pa so nekatere spremembe.
4. ***Slovenski mediji*** morajo hočeš nočeš upoštevati nekatere fizične in *jezikovne omejitve* (okrog 2,5 milijona možnih bralcev, gledalcev in poslušalcev), omejene materialne in človeške vire, domačo in tujo konkurenco, predvsem pa medijski vrvež in odprtost, ki sta povezana z geografskim in geopolitičnim položajem države. Živimo v času *pešanja tiskanih medijev, knjižne in književne kulture, kar učinkuje tudi na položaj slovenščine*. Slovenske avtorje bi tedaj morali spodbujati, da se usmerijo k novim medijem, kot sta radio in televizija. RTV bi morala posvetiti več pozornosti proizvodnji radijskih in televizijskih iger. Uvesti bi morali oddaje, v katerih bi dnevno pregledovali časopisne in knjižne objave.

5. **Nacionalni mediji**, kot je RTV Slovenija, so poklicani k spoštovanju narodne zgodovine in utrjevanju *nacionalne istovetnosti*. Glede na to, da RTV prispevek plačuje več kot 600.000 zavezancev, in glede na to, da ta prispevek predstavlja okrog tri četrtine prihodkov zavoda, je sistem RTV zavezan predvsem tej množici in njenim interesom. *Tako kot plačniki spremljajo programe RTV, mora tudi RTV spremljati/upoštevati želje plačnikov*. To je mogoče doseči tako z večjim angažiranjem ombudsmana kot z anketami državljanov, ki morajo plačevati RTV prispevek.
6. **RTV Slovenija je veliko in relativno uspešno podjetje**, ki zaposluje med 1900 do 2500 ljudi, ustvarja okrog 126 milijonov evrov prihodkov in ima celo presežek (140.000 evrov). Vendar prihaja do padanja trženjskih prihodkov. Ti so od leta 2010 do (vključno) 2013 padli za 7 mio evrov; iz 20 mio EUR na 13 mio EUR, kar pomeni skoraj 40%. Vpliv gospodarske krize sicer obstaja, vendar je padec nesorazmeren s padcem BDP, kar pomeni, da so pri obvladovanju tega področja težave. V obstoječem sistemu financiranja javnega zavoda so trženjski prihodki bistveni za izvajanje javne službe, saj ni pričakovati, da bi se izpad trženja nadomestil s povečanjem rtv prispevka. Vodstvo RTV Slovenija poudarja, da je v javnem zavodu veliko več produkcije kot v primerljivih rtv servisih po svetu. S tem velikokrat opravičuje včasih nesorazmerne stroške za produkcijo oddaj. Vendar se vodstvo doslej ni lotilo evalvacije dosežkov in izčiščenja neproduktivnih vsebin. To predstavlja enega ključnih izzivov za nadaljnji razvoj rtv servisa, ki mora ob danih sredstvih zagotavljati optimalno poslovanje. RTV Slovenija je denarna sredstva, med katerimi je tudi izkupiček od prodaje delnic EUTEL SAT, porabljala za funkcioniranje sistema pa tudi za investicije: HD-režijska vozila, drugo digitalno oddajno omrežje, nov satelit... Moderna tehnika je vsekakor pomembna, še pomembnejša pa je vsebina. O teh dilemah in problemih natančneje govori poročilo Nadzornega sveta.¹ Za razumevanje

¹ »...Ob tem NS v povzetku še posebej opozarja na nekatere najbolj kritične točke v javnem zavodu v letu 2013, nekatere od njih pa so nasploh značilne za celoten mandat 2010-2014:

Poslovanje JZ RTV Slovenija še vedno pomembno temelji na finančnih prihodkih iz razvojnih projektov, kar predstavlja tveganja za poslovanje javnega zavoda v času, ko bodo ta sredstva pošla. V uveljavljenem sistemu ne bo mogoče v celoti izključiti tveganj, da se ta sredstva porabljajo tudi za redno dejavnost, tržna dejavnost je v uveljavljenem sistemu financiranja javnega zavoda ključna za zagotavljanje javne službe, opredeljene v veljavnem zakonu – ZRTVS-1, zaradi česar je potrebno tudi v bodoče uveljavljati fleksibilne prakse in se prilagajati tržnim razmeram. Hkrati je potrebno dosledno upoštevati, da morajo tržne dejavnosti prinašati pozitiven rezultat, sicer jih ni racionalno obdržati, NS je ugotovil zakonsko in podzakonsko neusklajenost pravnih aktov, ki urejajo izplačila nagrad iz naslova delovne uspešnosti glede na specifiko JZ RTV Slovenija napram drugim javnim zavodom, saj je v ZRTVS-1 izrecno opredeljeno, da se tržna dejavnost namenja pokrivanju primanjkljaja na javni službi. Tako že po definiciji ni mogoče izpolniti pogoja ničelnega oz. pozitivnega poslovanja na javnem delu, ki je drugje osnovni pogoj za izplačilo delovne uspešnosti. To ustvarja težave tako pri utemeljevanju izpolnjevanja pogojev za dodelitev delovne uspešnosti kot njene višine, saj je glede na zgoraj povedano jasno, da celotnega presežka na tržni dejavnosti ni mogoče upoštevati pri razdelitvi. Poleg naštetega se v bilancah JZ RTV Slovenija v tržno dejavnost štejejo tudi finančni prihodki iz prodaje delnic, čeprav te niso opredeljene kot finančni vir v ZRTVS-1. NS predlaga ustanovitelju, da predstavljeno neustreznost ustrezno uredi,

NS je na podlagi obravnave revizijskih poročil notranje in zunanje revizijskih služb v posameznih primerih ugotovil odstopanja od standardov dobrega poslovanja, ki so opisana v priloženem poročilu, na primeru pregleda dela v Dnevno informativnem programu TV Slovenija pa se je poleg neurejenosti področja, ki je povezano predvsem z opustitvami nadzora ter krizo vodenja, soočil tudi z neizvajanjem sklepov NS, ki so se nanašali na razrešitvijo odgovornih in imel težave s pridobitvijo ustreznih podatkov s strani vodstva o višini škode. Je pa vodstvo na podlagi revizijskega pregleda sprejelo posamezne interne akte, z namenom preprečitve tega dogajanja v bodoče, kar je NS ocenil kot ustrezno. NS priporoča čimprejšnje sprejetje normativov za opravljanje del in nalog v JZ RTV Slovenija, ki bodo podlaga za oceno o potrebnosti števila zaposlenih ter števila honorarnih sodelavcev v JZ RTV Slovenija, kot je zahtevalo Računsko sodišče RS, kar vključuje tudi evalvacijo dosedanjega dela in potencialnega zmanjševanja zaposlenih...«

nekaterih ozadij je potrebno upoštevati tudi mnenje oz. revizijsko poročilo Računskega sodišča za leti 2009 in 2010.²

7. **RTV Slovenija bi morala upoštevati najvišja mednarodna merila**, značilna za javne zavode oz. javne službe v najbolj razvitih evropskih državah (npr. v Veliki Britaniji in ZRN). Ta merila predpostavljajo cilje oz. naloge, kot so:

- Domoljubje, utrjevanje državljanstva in civilne družbe,
- Spoštovanje ustavnega reda,
- Predstavljanje države, njenih narodnostnih in regionalnih posebnosti,
- Uveljavljanje države v tujini in tujine v državi,
- Skrb za človekovo dostojanstvo, prepoved sovražnega govora, ščunjanja k nasilju in vojni,
- Prepoved pornografskih in za mladino škodljivih vsebin,
- Spodbujanje k miru, svobodi in razumevanju med narodi,
- Resnicoljubno in stvarno poročanje kot tudi *jasno ločevanje poročil in komentarjev*,
- Uveljavljanje pravice do kritike kot tudi pravice kritiziranih oseb ali ustanov, da lahko odgovorijo na kritike,
- Spodbujanje izobrazbe in učenja, ustvarjalnosti in kulturne odličnosti,
- Upoštevanje veljavnih učnih in vzgojnih načrtov pri izobraževalnih oddajah,

² »Računsko sodišče je pri revidiranju *pravilnosti dela poslovanja* v letih 2009 in 2010 izreklo *negativno mnenje*, ker je ugotovilo, da je RTV posloval v pomembnem neskladju s predpisi:

- delovna razmerja je sklepal ter javne uslužbence imenoval, premeščal in razporejal v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih in Zakonom o javnih uslužbencih; osnovno plačo, nesorazmerja v osnovni plači, položajni dodatek ter delovno uspešnost iz prodaje blaga in storitev na trgu in za povečan obseg dela pa je določil in izplačal v nasprotju z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju in podzakonskimi predpisi in zato javnim uslužbencem izplačal najmanj za 1.741.509 evrov previsoke plače;
- na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb je izvajalcem, v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih, izplačal honorarje v znesku 11.781.010 evrov, ravnal pa je tudi v nasprotju z Navodilom o pripravi pogodb o novinarskem delu, ker je v posameznih primerih v pogodbah o novinarskem delu določil previsok mesečni honorar;
- v nasprotju s Statutom javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija je sklenil licenčno in koprodukcijsko pogodbo, ne da bi programski svet RTV za to dal soglasje, na podlagi teh pogodb pa je v letu 2010 plačal 77.000 evrov licenčnine in 52.124 evrov že nastalih stroškov za produkcijo oddaje, ki ni bila vključena v programsko-produkcijski načrt za leto 2010 in tudi ni bila nikoli predvajana;
- pri nabavi materiala, storitev in osnovnih sredstev v znesku 12.732.206 evrov je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju;
- pri določanju cen storitev oglaševanja je ravnal v nasprotju z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija in tako določil različne popuste v znesku 8.736.424 evrov;
- sklepal je dogovore oziroma pogodbe za oglaševanje na osnovi gledanosti, v katerih je določil cene na osnovi gledanosti v nasprotju z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija in tudi s Prodajnimi pogoji za oglaševanje v programih RTV Slovenija, saj so popusti preseglji dovoljeno maksimalno višino; oglaševalcem je tako omogočil bistveno večji obseg objavljenih oglasov, najmanj v bruto vrednosti 16.970.626 evrov po ceniku;
- v nasprotju z Zakonom o medijih je oglaševalcem omogočil brezplačno oglaševanje v programih Televizije Slovenija in na teletekstu RTV Slovenija v znesku 636.802 evrov.

RTV med izvajanjem revizije ni odpravil vseh ugotovljenih nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo predložitev *odzivnega poročila*, v katerem mora RTV izkazati odpravo nepravilnosti pri določanju in obračunavanju plač javnih uslužbencev, izdelati pisno analizo obstoječega stanja in dejanskih potreb po delu redno zaposlenih javnih uslužbencev in honorarnih sodelavcev ter na tej podlagi sprejeti konkretne ukrepe za vzpostavitev zakonitega stanja in izkazati, da je prodajne pogoje za oglaševanje v svojih programih in cenike za trženje oglaševalskega časa in trženje programov uskladil z določbami Zakona o Radioteleviziji Slovenija...«

- Predstavljanje prednosti novih komunikacijskih tehnologij in storitev,
 - Oblikovanje predpisov za ravnanje z anketami javnega mnenja...
8. **Mednarodni pregledi in poročila o avdiovizualnih oz. medijskih dejavnostih** vsebujejo gesla, kot sta *kulturna raznolikost* in *multimedija*. Gre za odpiranje in širjenje tradicionalnega avdiovizualnega prostora z *interaktivnimi mediji*, s *televizijo »v živo«* (*Internet live streaming*), *internetnimi igrami*, *spletnimi portali*, *družbenimi omrežji*, *posnetki*, kot je *YouTube* itn. V prihodnjih letih bo morala medijskemu razvoju slediti tudi RTV Slovenija. Čim bolj mu bo sledila, tem večjo podporo bo uživala med ljudmi, predvsem med mladimi. Skupna značilnost novih pojavov na avdiovizualnem in multimedijem področju je *dvosmernost* oz. *odzivnost*. Danes so ljudje vse manj zadovoljni z ustanovami in napravami, ki so omejene na enostransko sporočanje.
 9. **Ena najbolj poudarjenih zahtev do javnih radijskih in televizijskih zavodov oz. služb** je *razločevanje poročil in komentarjev, torej dejstev in prepričanj*; upoštevanje objektivnosti in *nepriustranskosti* pri poročanju; mnenjske raznolikosti in ravnotežja pri ponudbi in programih, pri čemer morajo ti zavodi in službe javnosti redno poročati o izpolnjevanju svojih dolžnosti, o kakovosti in količini ponudbe in programov. Pristojne ustanove v Veliki Britaniji zvezi z nepriustranskostjo pripravljajo »impartiality seminars« in »impartiality reviews«. Preskusi nepriustranskosti se nanašajo na mnoga področja, npr. na gospodarstvo, meddržavne oz. mednarodne odnose, zunanjo politiko, na priseljevanje, vero, Evropsko unijo itn. Navsezadnje nekaj stavkov o tej problematiki vsebuje tudi slovenski zakon (4., 5., 10., 11. in 12. člen), vendar ima *slovenska RTV velike probleme v zvezi z izvajanjem teh načel oz. členov*.
 10. **Evropski predpisi določajo in priporočajo**, da je v oddajah potrebno spodbujati in omogočati pogovore in razprave o novicah, tekočih zadevah in aktualnih problemih. Predpisi tudi postavljajo roke, v katerih je treba v uvesti nove tehnologije. Pomemben vir za orientacijo glede teh predpisov je *European Broadcasting Union (EBU)*, organizacija, ki združuje več kot 70 medijskih organizacij, ki opravljajo javne storitve (*public service media organisations*). Posebno pozornost zasluži direktiva EU *Audiovisual Media Services (AVMS)*. Evropski predpisi nasploh vsebujejo pomembne kodekse glede upoštevanja javnega interesa na medijskem področju, glede avtorskih pravic, glede varovanja občutljivih javnosti; glede izmenjav med evropskimi avdiovizualnimi »proizvajalci«, glede nacionalnega izvora proizvodov itn.
 11. **Slovensko RTV bi bilo koristno soočiti z dobrimi praksami v drugih državah**. Za ta namen bi bilo potrebno spodbujati izmenjavo direktorjev, urednikov, voditeljev, režiserjev, piscev scenarijev... Glede na italijanske in madžarske programe, ki so sestavni del nacionalnega programa, bi bile preproste izmenjave z italijanskimi in madžarskimi sistemi, še bolj koristni pa bi bili *gostujoči uredniki* iz sistemov, kot sta BBC in ARD. Kakovostni programi, ki jih oblikujejo kakovostni oblikovalci, pritegujejo kakovostne sodelavce, goste, strokovnjake... ki se v primeru slabih praks ne odzivajo na vabila in odklanjajo sodelovanje.
 12. **Glede na skoraj devetdesetletno tradicijo (Radio Ljubljana 1928) in glede na nove tehnologije** je RTV Slovenija - drugače, kot velja za komercialne hiše - *zakladnica podatkov*. V njenih arhivih so shranjeni neprecenljivi posnetki in dokazna gradiva o narodni zgodovini, nastajanju države, njenih dosežkih in težavah... To bogastvo kaže - še bolj kot doslej - izkoriščati za dokumentarne oddaje in za izmenjave z drugimi evropskimi radijskimi in TV sistemi v okviru mednarodne organizacije EBU.

- 13. RTV Slovenija** bo morala tudi v prihodnosti pripravljati običajne radijske in televizijske *informativne, izobraževalne, kulturne, politične, razvedrilne, umetniške, verske in znanstvene* oddaje. Še naprej bomo poslušali *literarne utrinke, spominčice, prenose koncertov in opernih predstav, gledali komedije in kriminalke, dokumentarne filme in politična soočenja...* Po eni strani bodo tudi v prihodnje neizbežne različne popularne oz. komercialne oddaje, posebej tiste, za katere je mogoče izmeriti veliko gledanost oz. poslušanost; niso pa neizbežne nepremišljene, grobe in plehke oddaje, ki popuščajo najbolj preprostemu okusu. Javna oz. nacionalna avdiovizualna služba mora biti spodbudna, vendar tudi kritična, pri čemer ne sme biti napadalna. Glavna sporočila javnega zavoda, kot je RTV, morajo biti *kulturnost, odgovornost in strpnost*.
- 14. Ob vsem tem se moramo vprašati, katerih proizvodov naj bi bilo več kot doslej.** Iz zgoraj zapisanega izhaja, da bi se morali - tudi zaradi novih pojavov in tehnologij na avdiovizualnem področju - v okviru sistema RTV dokončno posloviti od omejevanja svobode izražanja, od osebnega ali ideološkega izključevanja, stigmatiziranja posameznih družbenih skupin in *provincializma*. To pomeni, da bi morali bolj kot doslej spodbujati javni dialog o spornih vprašanjih, sproščena politična soočenja, t.i. *talk shows*, javne tribune, okrogle mize z zanimivimi gosti... Mobilnost poročevalskih ekip omogoča večje vključevanje sogovornikov iz oddaljenih krajev, v vsakem primeru pa tudi sodelovanje tujih kompetentnih sogovornikov. RTV bi se morala intenzivneje ukvarjati s kulturnimi in gospodarskimi tokovi med Sredozemljem in Srednjo Evropo.
- 15. RTV mora biti - bolj kot doslej - del vsakdanjega življenja slovenskega človeka oz. državljana Slovenije.** Radijski programi so vse bolj prilagojeni »površnemu« poslušanju - ob delu ali med avtomobilsko vožnjo - lahko pa bi se takšnemu poslušanju prilagodili še bolj: s ponavljanjem glavnih in zanimivih novic, s krajšimi govornimi prispevki, s kulturno kroniko, z več obvestili o družabnih in političnih dogodkih, predvsem pa s kvalitetno slovensko in tujo, klasično in zabavno glasbo. Sicer odlični program *Ars* bi lahko razbremenili daljših prispevkov, obogatili pa bi ga z več glasbe.
- 16. Najbolj bi si morali prizadevati za izboljšanje televizijskih programov.** Slovenija ima veliko število lokalnih postaj oz. oddajnikov, ki predvajajo zanimive prispevke. Nacionalna TV bi lahko z njihovo pomočjo - podobno kot Euronews ali CNN početa s prispevki iz različnih držav - sestavila zanimive kronike slovenskega življenja. Sicer v programih slovenske TV pogrešam več poročil o *mednarodnih odnosih*, o zunanji politiki, o uveljavljanju Slovenije v EU in v svetu oz. o važnih, prelomnih dogodkih zunaj Slovenije. V okviru vsakodnevnih aktualnih poročil manjka poglobljen, po možnosti duhovit zunanjepolitični komentar. Tako kot bi se RTV morala več ukvarjati z mednarodnim dogajanjem, bi morala več pozornosti nameniti tudi *zgodovini*, denimo po zgledu italijanske državne televizije, ki vsebuje poseben zgodovinski kanal, ali morda v okviru 3. programa.
- 17. Glede na gospodarske težave in glede na vse večjo občutljivost javnosti glede napak slovenske politike** bi bilo potrebno do določene mere preurediti tudi prednostne naloge RTV. To navznoter pomeni *varčevanje*, navzven pa več razumevanja za konstruktivne predloge *ne glede na njihov (politični) izvor*. Znotraj RTV bi lahko ustanovili poseben odbor najbolj uglednih, izkušenih in strokovno pristojnih članov kolektiva, ki bi skrbel za uravnoteženo nastopanje in zastopnost v oddajah.
- 18. Kar zadeva proizvodnjo slovenskih filmov in nadaljevank,** bi se morala slovenska RTV tesneje povezati s slovenskimi gledališči, predvsem pa z akademijo; z uglednimi avtorji in televizijskimi strokovnjaki. Morda še najbolj primanjkuje kolektivne zavesti

televizijskih ustvarjalcev, ki bi si lahko - tako, kot so si nekoč slovenski pisatelji ustanovili *Novo revijo* - v okviru RTV *ustanovili Novo televizijo*.

- 19. Velik del javnosti** seveda najbolj ceni filme. Tradicija izbiranja dobrih filmov na slovenski RTV ni bila slaba, danes pa bi jo nemara kazalo nekoliko preurediti. Predvsem bi bilo mogoče v predvajanje uvesti več sistematičnosti, tako, da bi ga uredili po ciklih, po narodnem izvoru, po letu nastanka, po režiserjih, igralcih itn. Kot je očitno vsakomur, ki spremlja slovenske televizijske programe, pripada največji del ameriškim filmom, čemur se zaradi velike proizvodnje najbrž ne da povsem izogniti. RTV bi si morala prizadevati za večji delež evropskih filmov.

Curriculum vitae

10/3/15

OSEBNI PODATKI **Rupel Dimitrij**

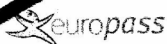
SI-1000 Ljubljana (Slovenija)

PRIJAVA NA DELOVNO MESTO

DELOVNE IZKUŠNJE

02. julija 2012–31. julija 2013 **generalni konzul Republike Slovenije v Trstu**
Ministrstvo za zunanje zadeve RS, Ljubljana (Slovenija)
predstavljanje republike Slovenije v deželi FJK in Italiji, skrb za slovensko manjšino, povezovanje političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij Slovenije in Italije
23. marca 2009–01. julija 2012 **veleposlanik v MZZ, Ljubljana**
MZZ, Ljubljana (Slovenija)
strateške analize, spremljanje diplomatskih dejavnosti Slovenije v tujini in drugih držav v RS
01. decembra 2008–22. marca 2009 **posebni odposlanec predsednika vlade**
vlada RS, kabinet predsednika vlade, Ljubljana (Slovenija)
svetovanje, priprava gradiv
01. januarja 2008–31. julija 2008 **predsednik sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC)**
Vlada RS, Svet EU, Ljubljana, Bruselj (Slovenija)
vodenje Sveta EU, predstavljanje EU na mednarodnih konferencah, sodelovanje v Trojki zunanjih ministrov, bilateralna srečanja EU:
- 2/11/22 03. decembra 2004–30. novembra 2008 **minister za zunanje zadeve Republike Slovenije**
MZZ, vlada RS, Ljubljana (Slovenija)
vodenje ministrstva, diplomacije in zunanje politike RS, sodelovanje pri oblikovanju zunanje politike EU, NATO
01. januarja 2005–31. decembra 2005 **predsednik OVSE**
OVSE, Slovenija, Dunaj, Ljubljana (Slovenija)
predsedovanje Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, mimo reševanje sporov, organizacija mednarodnih sestankov
- 3/7/5 01. decembra 2000–05. julija 2004 **zunanjji minister v vladi RS**
MZZ, vlada RS, Ljubljana (Slovenija)
vodenje zunanje politike, vodenje ministrstva in diplomacije
06. julija 2004–02. decembra 2004 **poslanec Državnega zbora RS**
Državni zbor RS, Ljubljana (Slovenija)

Curriculum vitae

Rupel Dimitrij

zakonodajno delo na področju zunanje politike

27. oktobra 2000–30. novembra
2000**poslanec Državnega zbora**
Državni zbor RS, Ljubljana (Slovenija)15. oktobra 1997–26. oktobra
2000**veleposlanik RS v Washingtonu (ZDA)**
MZZ, Vlada RS, Washington DC, ZDA (Združene države Amerike)
predstavljanje Slovenije v ZDA in Mehiki, povezovanje kulturnih in gospodarskih organizacij, priprava obiska J. Dmovška v ZDA in B. Clintona v Sloveniji

03. junija 1995–14. oktobra 1997

župan mesta Ljubljana
Mestna občina Ljubljana, Ljubljana (Slovenija)
reševanje problemov mesta, izgradnja Ljubljanskega gradu, priprava prireditve Ljubljana mesto kulture

25. januarja 1993–02. junija 1995

poslanec Državnega zbora
Državni zbor RS, Ljubljana (Slovenija)
zakonodajno delo, predsedovanje odboru za kulturo

2/3/8

17. maja 1990–24. januarja 1993

predsednik republiškega komiteja (sekretar) za mednarodno sodelovanje, minister za zunanje zadeve RS
Republiški komitej za mednarodno sodelovanje, Ljubljana (Slovenija)
osamosvojitve, mednarodno priznanje Slovenije

01. aprila 1970–16. maja 1990

asistent, docent, izredni profesor, prodekan
Fakulteta za družbene vede, sociologijo in novinarstvo, Ljubljana (Slovenija)
poučevanje sociologije kulture, raziskovanje kulture, religije, umetnosti

oktober 1989–december 1989

gostujoči profesor
Cleveland State University, Cleveland (Združene države Amerike)
predavanja o slovenski zgodovini in kulturi

september 1985–december 1985

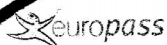
gostujoči profesor, Fulbrightov postdoktorski program
New School for Social Research, New York, NY (Združene države Amerike)
predavanja in raziskovalno delo

september 1978–junij 1979

gostujoči profesor
Queen's University, Kingston, Ontario (Kanada)
predavanja iz obče sociologije in sociologije kultureIZOBRAŽEVANJE IN
USPOSABLJANJE

maj 1976–junij 1976

Ph.D., doktorat znanosti
Brandeis University, Waltham, Mass. (Združene države Amerike)

Curriculum vitae

Rupel Dimitrij

september 1971–december 1972 **doktorski študij, graduate studies**
 Brandeis University, Waltham, Mass. (Združene države Amerike)

oktober 1964–februar 1970 **diploma II. stopnje svetovna književnost/sociologija**
 Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana (Slovenija)
 sposobnost za raziskovanje, publiciranje na področjih književne kritike, sociologije...

KOMPETENCE

Materni jezik slovenščina

Drugi jeziki

	RAZUMEVANJE		GOVORJENJE		PISNO SPOROČANJE
	Slušno razumevanje	Bralno razumevanje	Govorno sporazumevanje		
			Govorno sporazumevanje	Govorno sporočanje	
angleščina	C2	C2	C2	C2	C2
francoščina	C2	C2	C2	C2	C2
italijanščina	C1	C1	C1	C1	B1
nemščina	C1	C2	C1	C1	C1
srbsščina	C2	C2	C2	C2	C2

Stopnja: A1/A2: Osnovni uporabnik - B1/B2: Samostojni uporabnik - C1/C2: Usposobljeni uporabnik
 Skupni evropski jezikovni okvir

Komunikacijske kompetence	Glede na to, da sem profesor, nimam problemov s sporočanjem in razlaganjem. Dobro se znajdem tudi v tujih okoljih.
Organizacijske/vodstvene kompetence	Večino svojega življenja v novi državi sem preživel na vodilnih mestih (minister, veleposlanik, župan).
Strokovne kompetence	Glede na izobrazbo in izkušnje razpolagam s strokovnimi kompetencami na več področjih. Obvladam temeljna socialna, kulturna, gospodarska, politična in diplomatska vprašanja. Pri delu s sodelavci opozarjam na podrobno poznavanje problemov, logiko, moralo...
Računalniške kompetence	Uporabljam računalnik za pisanje tekstov, internet, tudi družabna omrežja.